TDDI16 – Föreläsning 3

Symboltabeller och träd

Filip Strömbäck

LINKÖPING UNIVERSITY

Planering

Vecka	Fö	Lab
36	Komplexitet, Linjära strukturer	----
37	Träd, AVL-träd	1---
38	Hashning	12--
39	Grafer och kortaste vägen	12--
40	Fler grafalgoritmer	-23-
41	Sortering	--3-
42	Mer sortering, beräkningsbarhet	--34
43	Tentaförberedelse	---4

LINKÖPING UNIVERSITY

Problem

Du håller på att skriva en rapport, och för att se till att göra ett gott intryck vill du se till att du inte har några stavfel i rapporten. Du har hittat en bra ordlista på internet (och i `/usr/share/dict/words`), och tänker att det inte kan vara särskilt svårt att skriva ett program som kontrollerar alla ord i rapporten efter stavfel.

Ordlistan innehåller n ord, rapporten innehåller m ord.

Hur kan vi göra detta på ett bra sätt?

Hur svårt kan det vara?

```
int main() {
  vector<string> d = read_dict();

  int count{};
  string word;
  while (cin >> word) {
    if (find(d.begin(), d.end(), word) == d.end())
      cout << "Wrong: " << word << endl;
    count++;
  }
  cout << "Checked " << count << " words" << endl;
  return 0;
}
```

Testkörning

```
$ time spellcheck < thesis.txt
99171 words in the dictionary
...
Checked 38040 words

real 0m36.728s
user 0m36.663s
sys  0m0.047s
```

Inte jättebra...

Analys – `find`

```
template <typename Iter, typename Elem>
Iter find(Iter begin, Iter end, Elem elem) {

  for (Iter i = begin; i != end; ++i) {
    if (*i == elem) {
      return i;
    }
  }
  return end;
}
```

Analys – `find`

```
template <typename Iter, typename Elem>
Iter find(Iter begin, Iter end, Elem elem) {

  for (Iter i = begin; i != end; ++i) {
    if (*i == elem) {
      return i;
    }
  }
  return end;
}
```

$\mathcal{O}(1)$ n gånger

Analys – `find`

```
template <typename Iter, typename Elem>
Iter find(Iter begin, Iter end, Elem elem) {

  for (Iter i = begin; i != end; ++i) {
    if (*i == elem) {
      return i;
    }
  }
  return end;
}
```

$\mathcal{O}(1)$ — n gånger

Totalt: $\mathcal{O}(n \cdot 1) = \mathcal{O}(n)$ Vad är *bästa* och *värsta* fall?

Bästa och värsta fallet

Vad kan vi säga om bästa och värsta fallet på `find`?

`find`, bästa fall $\Theta(1)$

`find`, värsta fall $\Theta(n)$

Vad är **relevant** att säga? Vad är **tillräckligt** att säga?

Bästa och värsta fallet

Vad kan vi säga om bästa och värsta fallet på `find`?

`find`, bästa fall $\Theta(1)$

`find`, värsta fall $\Theta(n)$

`find`, medelfall $\Theta(n)$

Vad är **relevant** att säga? Vad är **tillräckligt** att säga?

Bästa och värsta fallet

Vad kan vi säga om bästa och värsta fallet på `find`?

`find`, bästa fall	$\Theta(1)$	$\mathcal{O}(1)$	$\Omega(1)$
`find`, värsta fall	$\Theta(n)$	$\mathcal{O}(n)$	$\Omega(n)$
`find`, medelfall	$\Theta(n)$	$\mathcal{O}(n)$	$\Omega(n)$

Vad är **relevant** att säga? Vad är **tillräckligt** att säga?

Bästa och värsta fallet

Vad kan vi säga om bästa och värsta fallet på `find`?

`find`, bästa fall	$\Theta(1)$	$\mathcal{O}(1)$	$\Omega(1)$
`find`, värsta fall	$\Theta(n)$	$\mathcal{O}(n)$	$\Omega(n)$
`find`, medelfall	$\Theta(n)$	$\mathcal{O}(n)$	$\Omega(n)$
`find`	-	$\mathcal{O}(n)$	$\Omega(1)$

Vad är **relevant** att säga? Vad är **tillräckligt** att säga?

Analys

Givet: n ord i ordlista, m ord i rapporten

```
while (cin >> word) {
  if (find(...) == d.end())
    cout << ...;
}
```

$\mathcal{O}(n)$
$\mathcal{O}(1)$

$\Big)\ m$ gånger

Analys

Givet: n ord i ordlista, m ord i rapporten

```
while (cin >> word) {
  if (find(...) == d.end())
    cout << ...;
}
```

$\mathcal{O}(n)$
$\mathcal{O}(1)$

$\Big)\ m$ gånger

Totalt: $\mathcal{O}(m \cdot (1 + n)) = \mathcal{O}(m + mn) = \mathcal{O}(mn)$

Analys

Givet: n ord i ordlista, m ord i rapporten

```
while (cin >> word) {
  if (find(...) == d.end())
    cout << ...;
}
```

$\mathcal{O}(n)$
$\mathcal{O}(1)$

$\Big)\ m$ gånger

Totalt: $\mathcal{O}(m \cdot (1 + n)) = \mathcal{O}(m + mn) = \mathcal{O}(mn)$

Om $m \approx n \implies \mathcal{O}(n^2)$: bra eller dåligt?

Analys – vad behövs?

Analys – vad behövs?

	`vector`
Insättning Medlemstest	
Ladda ordlista	
Stavningskontroll	

Analys – vad behövs?

	`vector`	Önsketänkande
Insättning	$\Theta(1)$[1]	
Medlemstest	$\mathcal{O}(n)$	
Ladda ordlista	$\Theta(n)$	
Stavningskontroll	$\mathcal{O}(mn)$	
$m \approx n$	$\mathcal{O}(n^2)$	

[1] Medelfall

Analys – vad behövs?

	`vector`	Önsketänkande
Insättning	$\Theta(1)$[1]	$\Theta(1)$
Medlemstest	$\mathcal{O}(n)$	$\Theta(1)$
Ladda ordlista	$\Theta(n)$	$\Theta(n)$
Stavningskontroll	$\mathcal{O}(mn)$	$\Theta(m)$
$m \approx n$	$\mathcal{O}(n^2)$	$\Theta(n)$

Kan vi konstruera en sådan datastruktur?

[1] Medelfall

Analys – vad behövs?

	`vector`	Önsketänkande	Mål idag
Insättning	$\Theta(1)$[1]	$\Theta(1)$	$\mathcal{O}(\log(n))$
Medlemstest	$\mathcal{O}(n)$	$\Theta(1)$	$\mathcal{O}(\log(n))$
Ladda ordlista	$\Theta(n)$	$\Theta(n)$	$\mathcal{O}(n \log(n))$
Stavningskontroll	$\mathcal{O}(mn)$	$\Theta(m)$	$\mathcal{O}(m \log(n))$
$m \approx n$	$\mathcal{O}(n^2)$	$\Theta(n)$	$\mathcal{O}(n \log(n))$

Kan vi konstruera en sådan datastruktur?

[1] Medelfall

$\Theta(n)$ vs. $\Theta(\log n)$

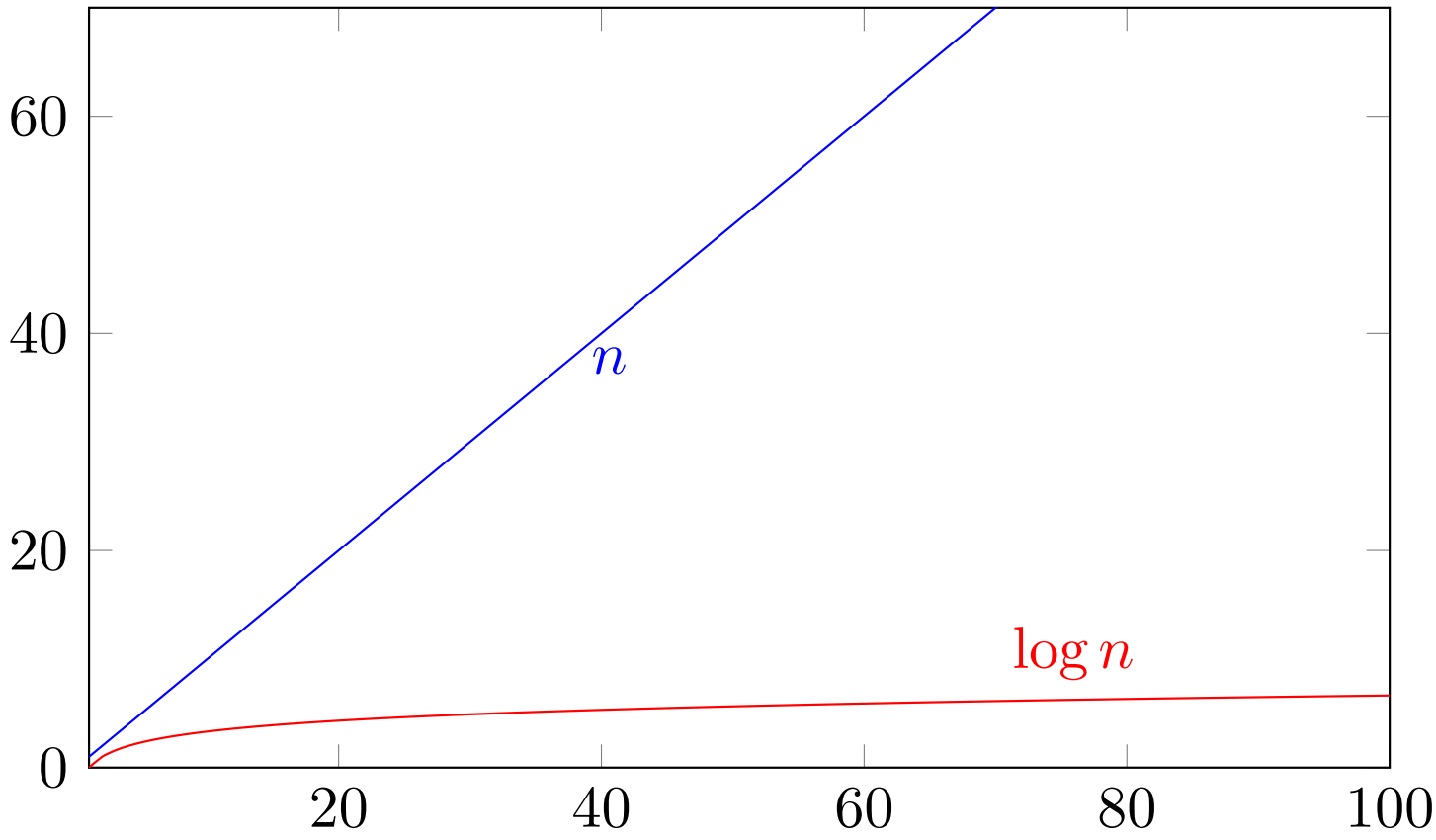

$\Theta(n^2)$ vs. $\Theta(n \log n)$

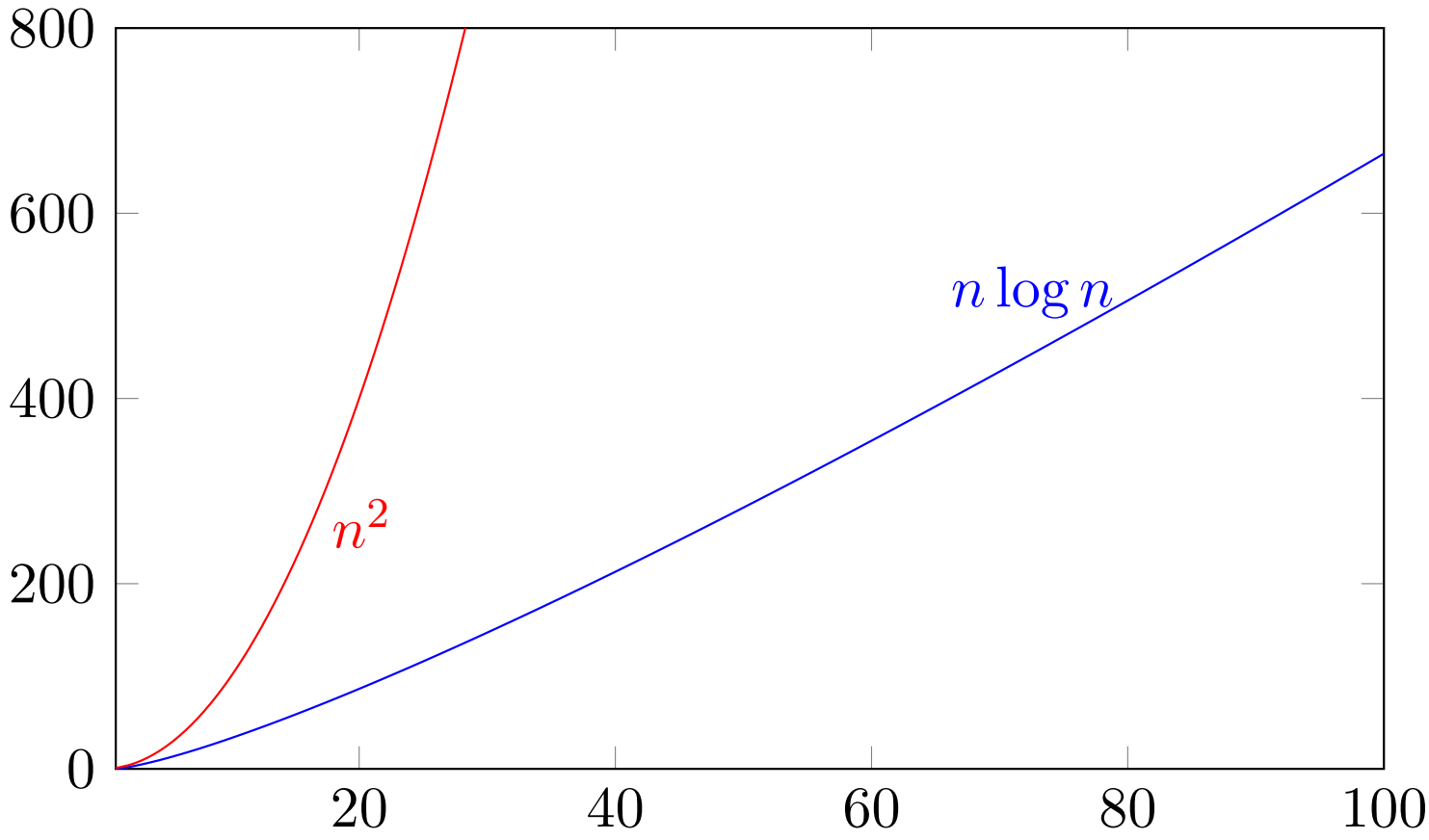

$\Theta(n^2)$ vs. $\Theta(n \log n)$

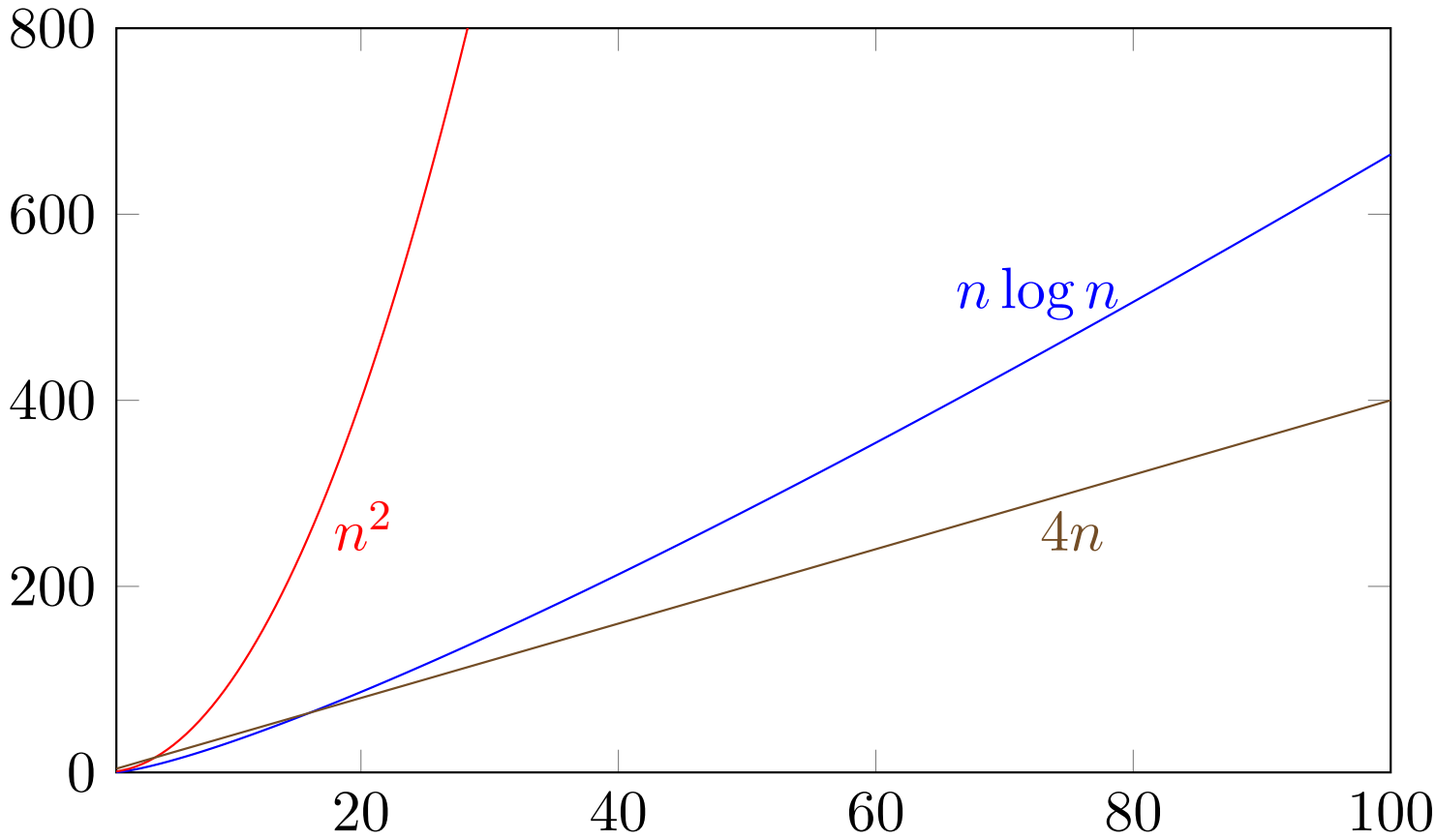

ADT dictionary (symboltabell)

En **oordnad** mängd av par, **nyckel-värde**.

Ofta ordnad efter **nyckel** på något sätt.

size()	Antal element i datastrukturen
insert(k, v)	Lägg till ett nyckel-värde-par
remove(k)	Ta bort paret med nyckeln **k**
contains(k)	Finns nyckeln **k**?
get(k)	Hämta värdet för nyckeln **k**

ADT dictionary (symboltabell)

En **oordnad** mängd av par, **nyckel-värde**.

Ofta ordnad efter **nyckel** på något sätt.

size()	Antal element i datastrukturen
insert(k, v)	Lägg till ett nyckel-värde-par
remove(k)	Ta bort paret med nyckeln **k**
contains(k)	Finns nyckeln **k**?
get(k)	Hämta värdet för nyckeln **k**

I C++: `map`, `unordered_map`, ...
Utan värde: `set`, `unordered_set`, ...

Vi testar set...

```
int main() {
  set<string> d = read_dict();

  int count{};
  string word;
  while (cin >> word) {
    if (d.find(word) == d.end())
      cout << "Wrong: " << word << endl;
    count++;
  }
  cout << "Checked " << count << " words" << endl;
  return 0;
}
```

Testkörning

```
$ time spellcheck < thesis.txt
99171 words in the dictionary
...
Checked 38040 words

real 0m0.475s
user 0m0.288s
sys  0m0.016s
```

Nu börjar det likna något!

Analys

```
while (cin >> word) {
  if (d.find(...) == d.end())
    cout << ...;
}
```

$\left.\begin{array}{l} \mathcal{O}(?) \\ \mathcal{O}(1) \end{array}\right\} m$ gånger

Vad har `find` för komplexitet?

Vi testar! 100 000 körningar per indata

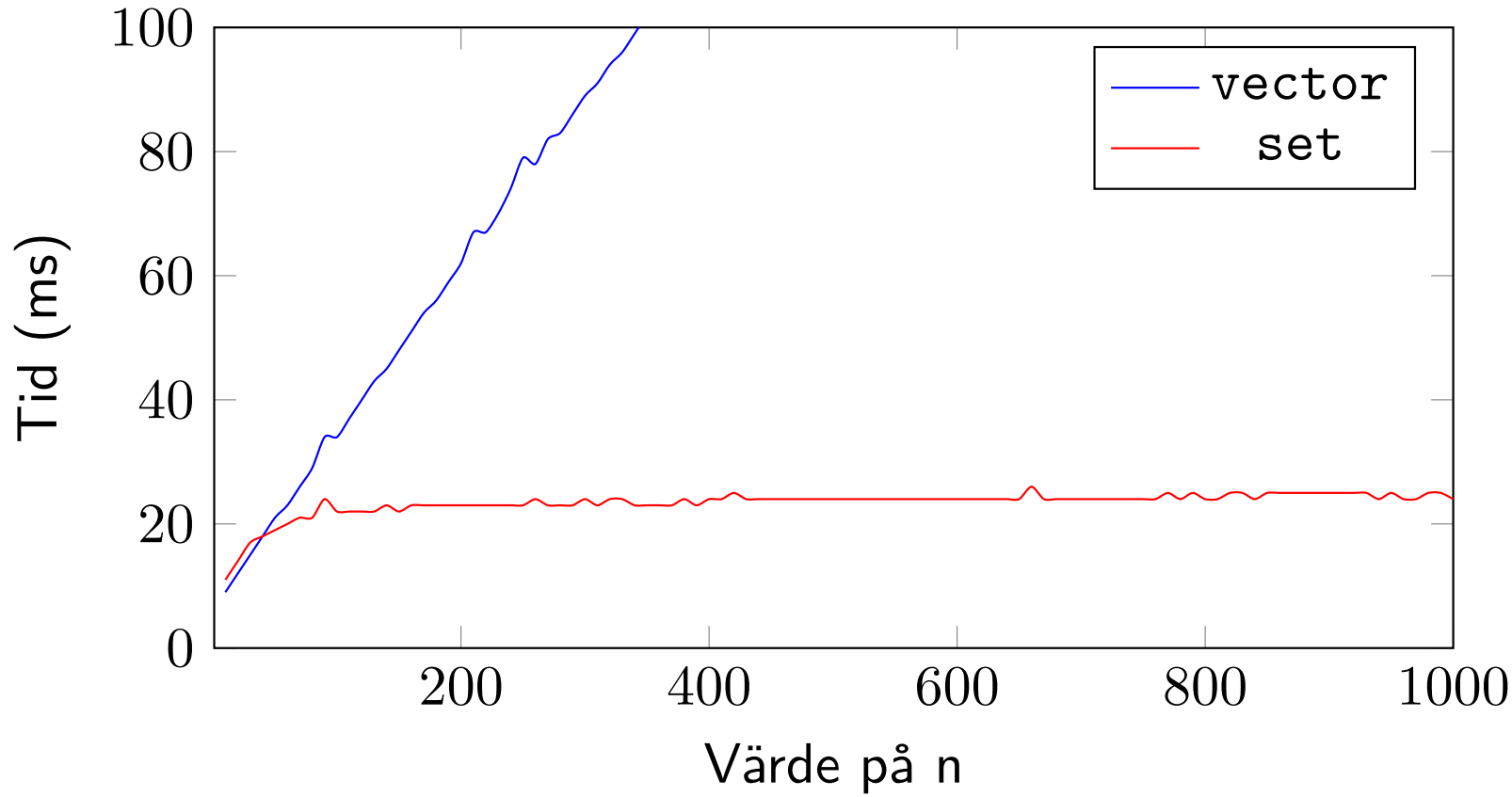

Vi testar! 100 000 körningar per indata

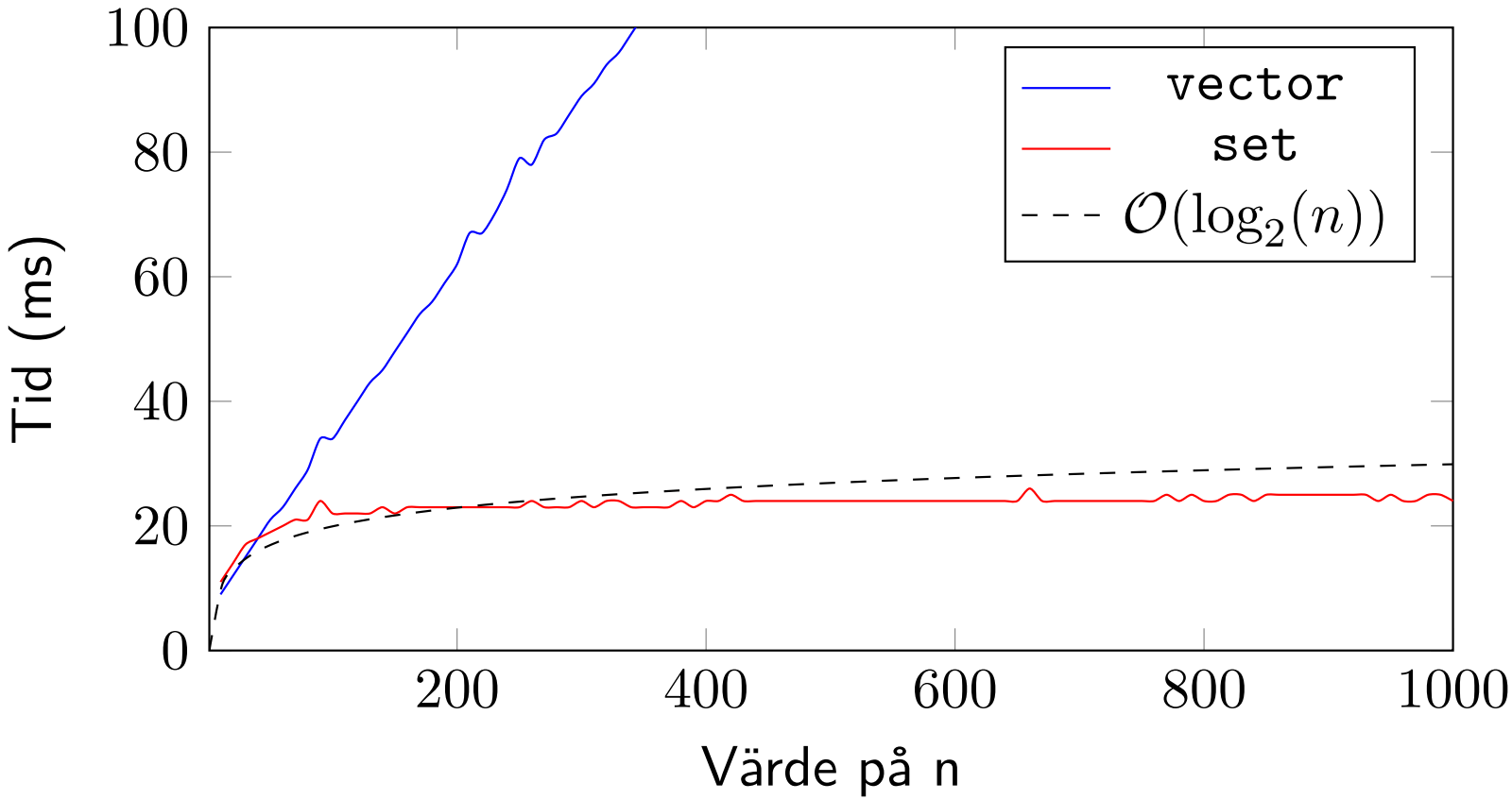

LINKÖPING UNIVERSITY

Hur är `set` implementerad?

Idé: Minimera söktid genom att använda ett sökträd!

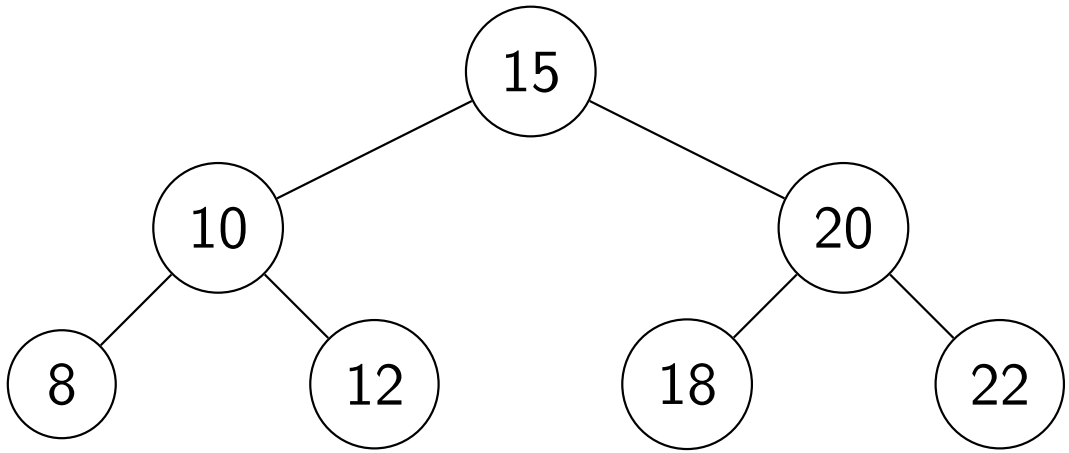

Hur är `set` implementerad?

Idé: Minimera söktid genom att använda ett sökträd!

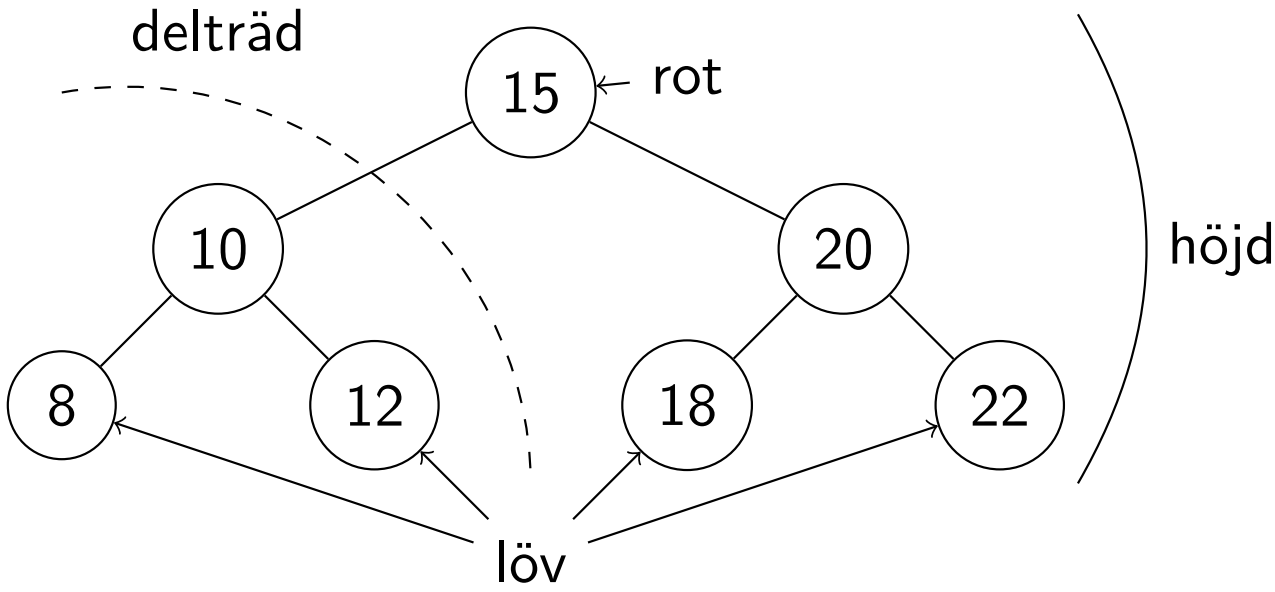

Hur är `set` implementerad?

Idé: Minimera söktid genom att använda ett sökträd!

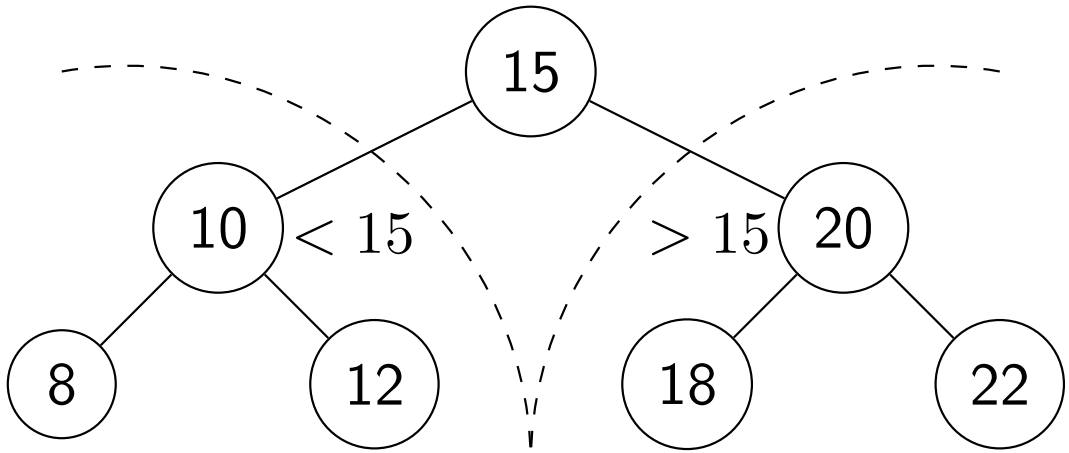

Hitta element i ett sökträd

```
class Node {
public:
  Node(int v, Node *l, Node *r) :
    v{v}, l{l}, r{r} {}

  int v;
  Node *l;
  Node *r;
};
```

Hitta element i ett sökträd

```
Node *find(Node *root, int value) {
  if (!root)
    return nullptr;

  if (value < root->v) {
    return find(root->l, value);
  } else if (value > root->v) {
    return find(root->r, value);
  } else { // value == root->v
    return root;
  }
}
```

Exempel: Hitta 18

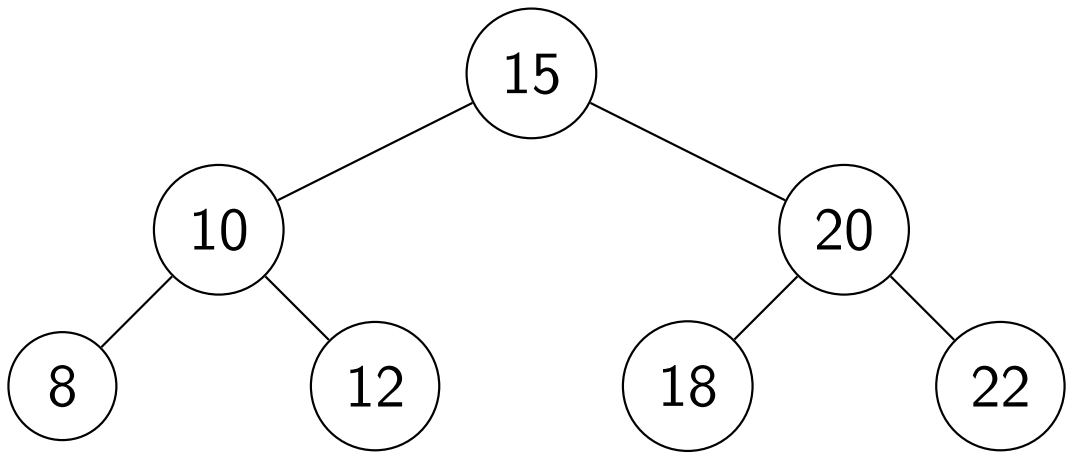

Exempel: Hitta 18

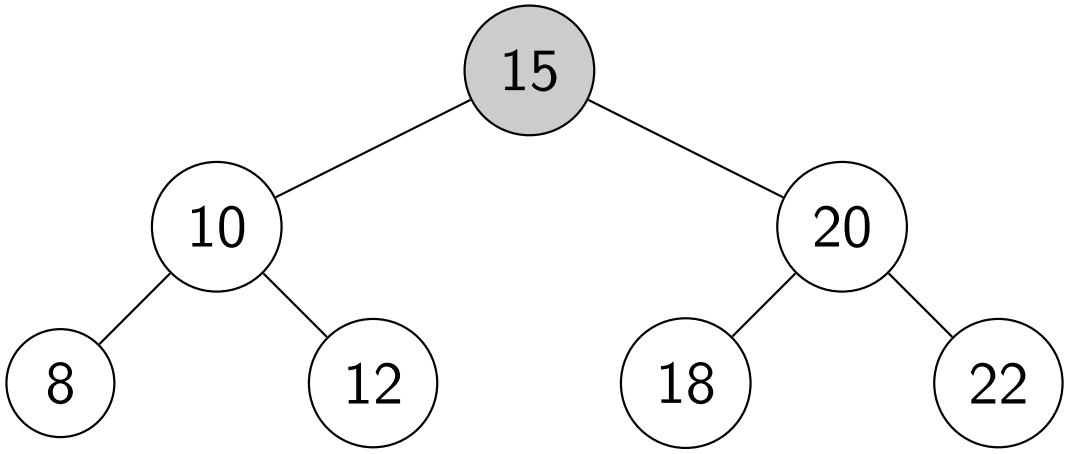

Exempel: Hitta 18

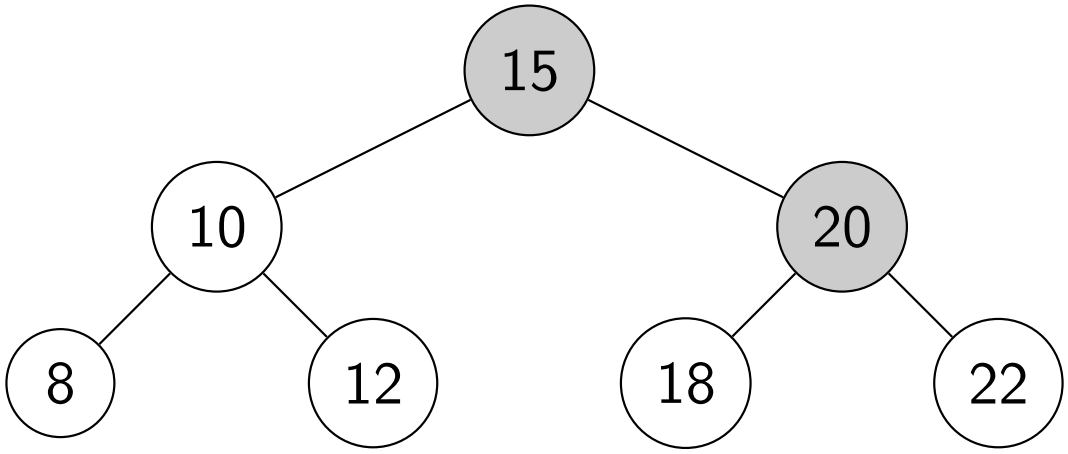

Exempel: Hitta 18

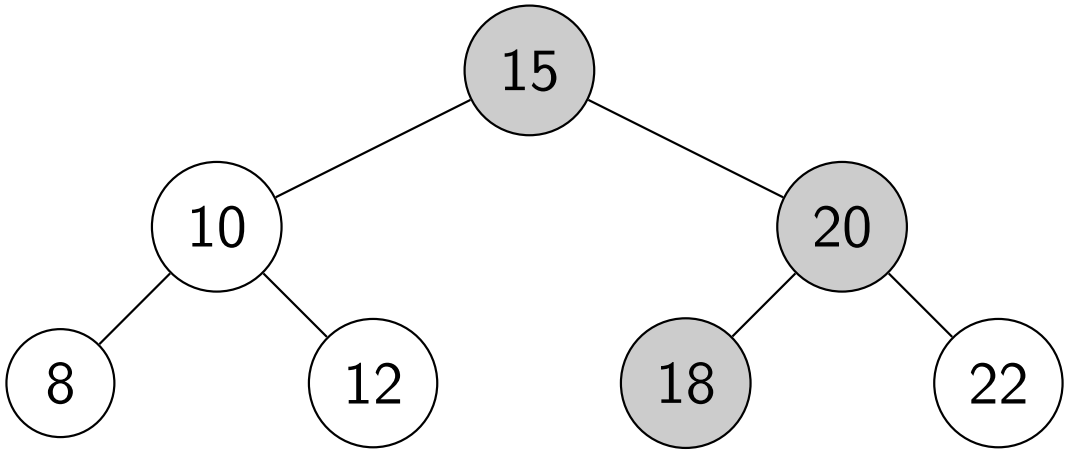

Komplexitet? Värsta och bästa fall?

Insättning

Insättning görs på liknande sätt. Testa exempelvis:

10, 5, 15, 20, 7, 12, 30, 17, 18, 40, 50, ...

Komplexitet?

Vad kan vi säga om höjden av trädet?

Borttagning – enkelt fall

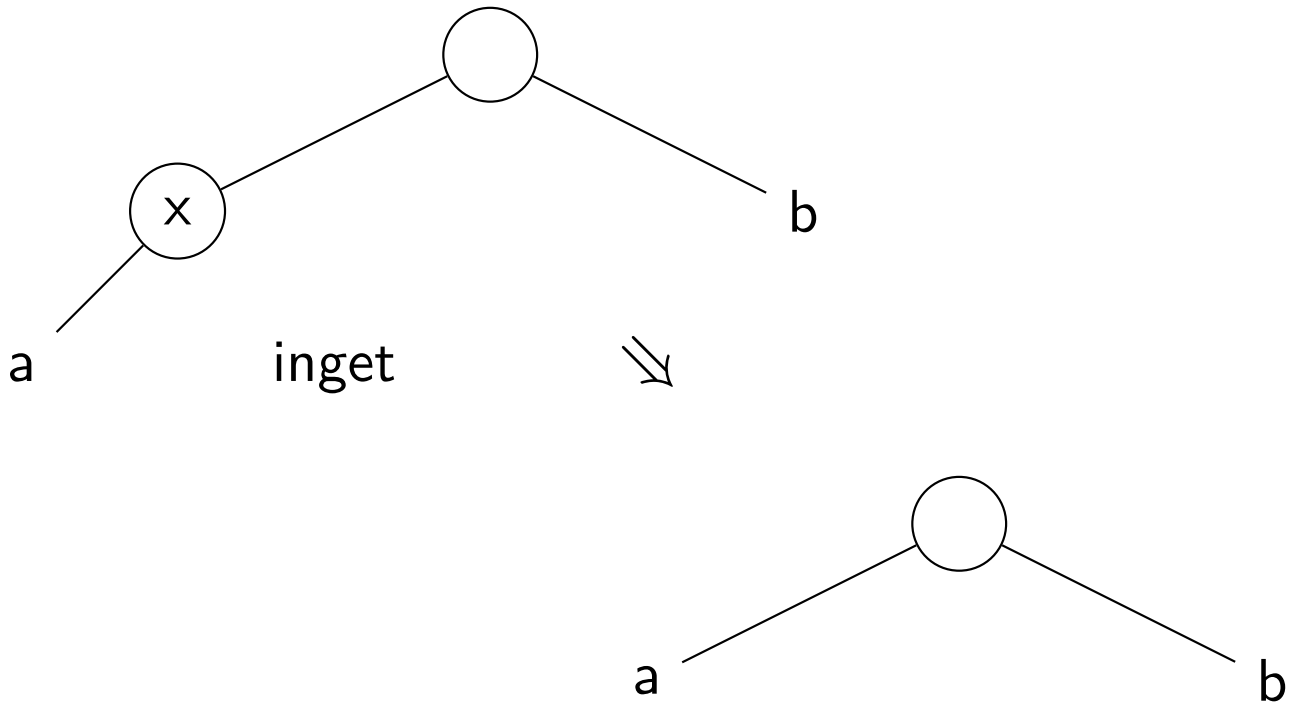

Ta bort: 7

Borttagning – generellt fall

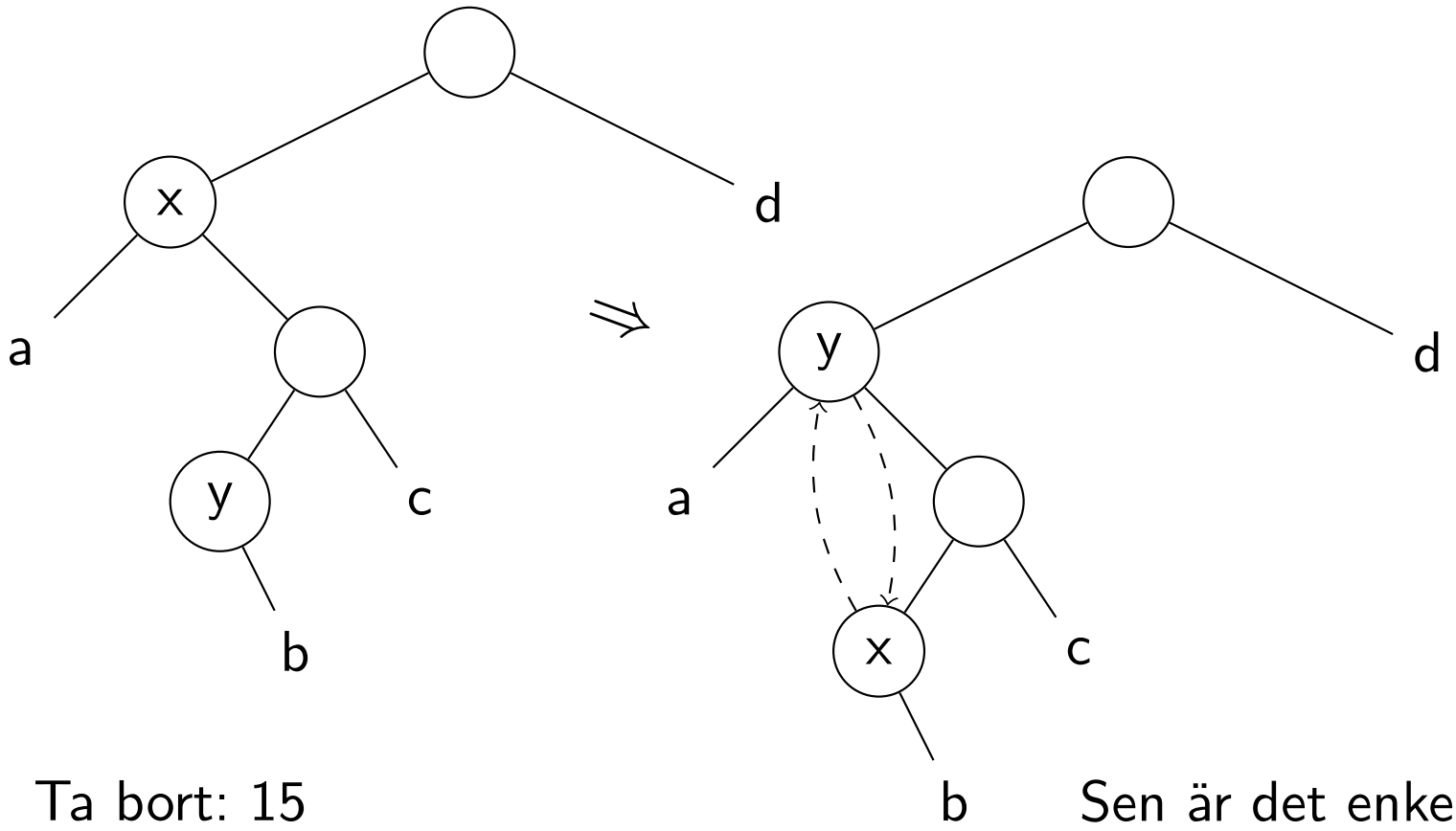

Ta bort: 15

Sen är det enkelt!

Höjden av ett sökträd?

h: trädets höjd

n: antal noder i trädet

I värsta fall: $h = n$

I bästa fall: $n = 2^h - 1 \implies h = \log_2(n+1)$

$\Rightarrow$ Vi vill se till att sökträdet är balanserat!

Tidskomplexitet hos ett BST

	Obalanserat	Balanserat
Insättning	$\mathcal{O}(n)$	$\mathcal{O}(\log_2(n))$[1]
Medlemstest	$\mathcal{O}(n)$	$\mathcal{O}(\log_2(n))$
Ladda ordlista	$\mathcal{O}(n^2)$	$\mathcal{O}(n \log_2(n))$[1]
Stavningskontroll	$\mathcal{O}(n^2)$	$\mathcal{O}(n \log_2(n))$

[1] Om det inte är dyrt att balansera trädet

LINKÖPING UNIVERSITY

Balansering av träd

Sökträdet blir ineffektivt om det inte är balanserat.

Idé: Håll koll på djupet i varje nod och ”rotera” om det skiljer för mycket.

Viktiga frågor:

- Kan vi uppdatera höjderna inom tidsramarna?
- Vilka noder kan behöva ”roteras”?
- Hur lång tid tar det?
- Hur stor obalans ska vi tolerera?

AVL-träd – Idé

- Kom ihåg hur högt varje delträd är
- Skillnaden i höjd mellan syskon får maximalt vara 1
- *Rotera* noter vid insättning och borttagning

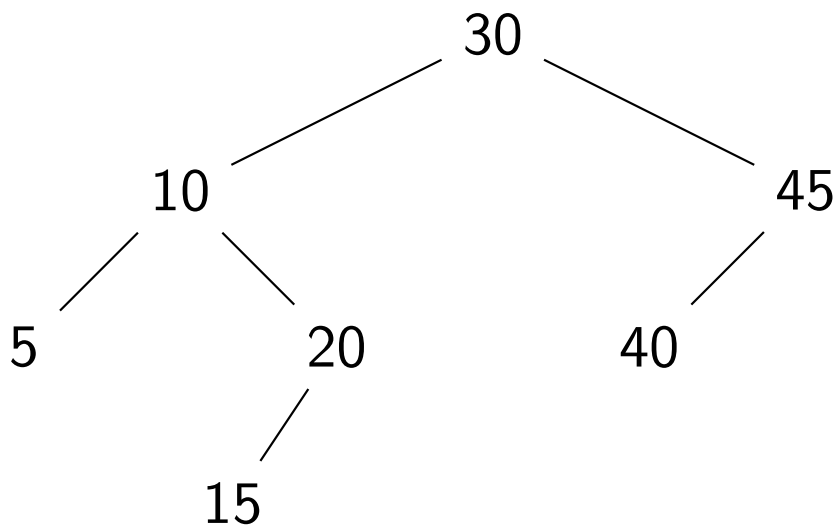

AVL-rotationer

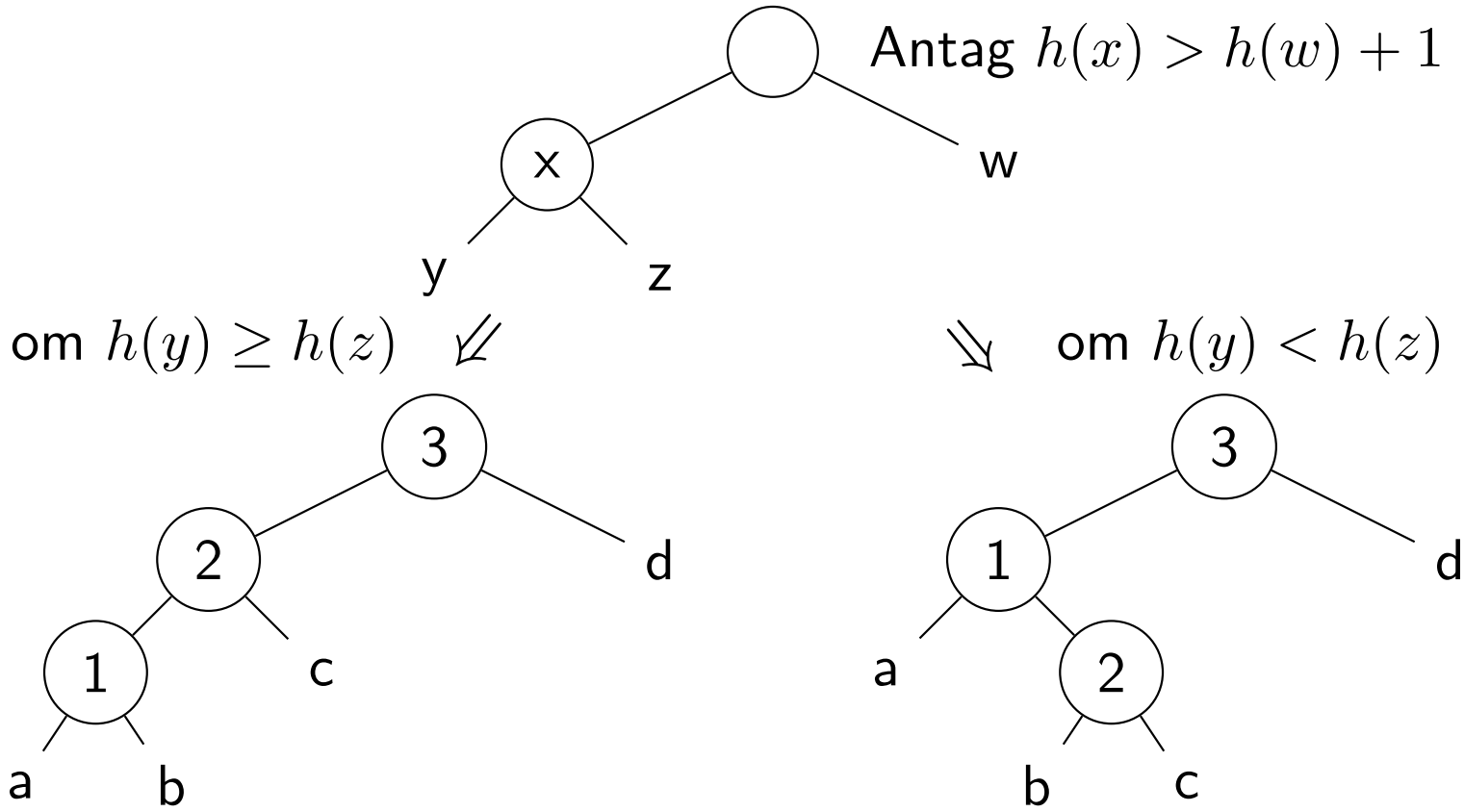

AVL-rotationer

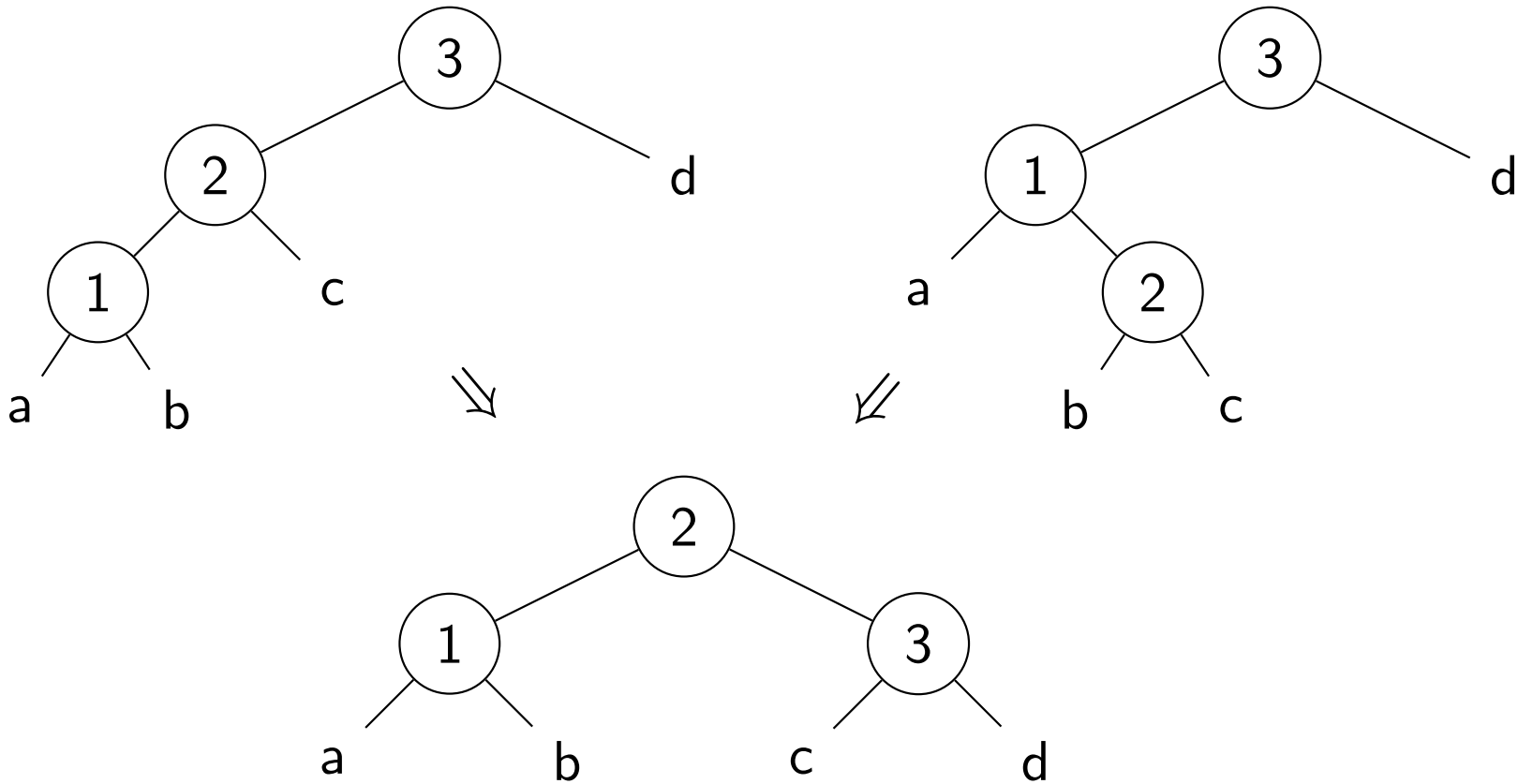

Insättning

Insättning görs som i sökträd, med balansering efteråt

Testa: 10, 5, 15, 20, 7, 30, 40, 35, ...

Tidskomplexitet?

Borttagning

Borttagning görs också som i sökträd, med balansering efteråt

Ta bort: 7, 10, 5, 15

LINKÖPING UNIVERSITY

I kursen framöver

- Testlab
- Nästa föreläsning
  - ADT stack, kö, prioritetskö
  - Trädtraversering, heap, (fenwickträd)
- Extrauppgifter
  - 10295 (enkel)
    Användning av en lämplig datatyp.
  - 10672 (svårare)
    Övning på att traversera träd. Traversera inte onödigt många gånger!

Filip Strömbäck

www.liu.se